

Hindi Urdu for Health

The Practice of Medicine in Hindi and Urdu

repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261

Hindi Urdu Flagship | South Asia Institute | Department of Asian Studies | The University of Texas at Austin

Unani Preparation

Like any other traditional system of medicine, Unani also relies on preparing medicines from herbs obtained from the field or the forest. This involves gathering, processing – either by cutting or other action, and then mixing it with other herbal ingredients to prepare medicines for specific ailments. The videos in this section provide a glimpse into how Unani doctors talk about this aspect of their practice.

UNANI TRAINING

Video URI: hdl.handle.net/2152/65764

Contents:

Hindi Transcription	2
Hindi Vocabulary	2
Hindi Questions	3
Urdu Transcription.....	4
Urdu Vocabulary	5
Urdu Questions	5

Hindi Transcription

अ, वो ही मैं आपसे पूछना चाह रहा था कि बकई खानदान में ये जो इल्म आपने हासिल किया है ये आपका पुश्तैनी एक पेशा है, ये कितना पुराना है? ये पांच सौ साल पुराना है तकरीबन... तो पहले कौन थे, उसके बाद कौन आये, ज़रा, पूरा, खुल के जरा बतायें... पहले हकीम बकाउल्लाह थे, उनसे जो आये, फिर हकीम मुनीरुद्दीन, उनके बेटे हकीम शरीउद्दीन, वो भी ये ही करते रहे, वो, उन्होंने जो, हकीम शरीउद्दीन ने जो है, ये जामिया हमदर्द, जो था, अब तिब्बिया कॉलेज, अब ये करौल बाग में चला गया, यहां पे हकीम साहब थे, उनका वो था पुराना, तो उन्हीं की शागिर्दी में थे, वो सीख गये, बाकी... यहां पे उनके दोनों, दो, तीन बेटे थे, दो तो सर्विस ही में... एक ने तो एम.बी.बी.एस. किया, एम.डी. किया, वो वहां पर, अब उनका इंतकाल हो गया... हार्ट स्पेशलिस्ट थे, और एक डॉक्टर अब्दुल रहमान हैं, और एक जो है हकीम अजीजुल रहमान बकई हैं... हमने जो है बी.आई.एम.एस. किया, बी.ए. के बाद, तो, वहां से... ये, ये बतायें कि एक तो तालीम... हां... एक तो... हां... तिब्बिया कॉलेज की आपको हासिल की... यहां तजुर्बे से ज्यादा हमने सीखा... हां, मैं तो वही पूछना चाह रहा था कि तजुर्बा... हां... यहां कितना काम आया और तालीम कितने काम आई? तालीम भी बहुत काम आई, तश्दीर में मदद मिलती है उससे... और तज्बीर, तज्बीर में भी, और यहां से पूरा परफैक्ट हो जाता है आदमी... पूरा जो है एक्सीपीरियंस में आ जाता है, तजुर्बे में आ जाता है, वो चीज... खाली थ्योरीटिकल होता है ज्यादा... किस तरह का थ्योरीटिकल होता है? मतलब उसमें नजरियात होते हैं, ये होते हैं, अकसर... उसके बाद कुछ ये भी होती हैं, मतलब, मालीजात वगैरह में जो होते हैं... लेकिन...

Hindi Vocabulary

Family	खानदान
Knowledge	इल्म
Ancestral	पुश्तैनी
Career, vocation	पेशा
Old	पुराना
Almost, approximately	तकरीबन
State without hesitation	खुल के जरा बतायें
Pharamceutical company	जामिया हमदर्द
Tibia College	तोब्बिया कॉलेज
Unani doctor	हकीम साहब
Apprenticeship	शागिर्दी
Death	इंतकाल
Teaching	तालीम
By experience	तजुर्बे से
Experience	तजुर्बा
	तश्दीर

Help	मदद
	तज्बीर
Point of view	नजरियात
	मालीजात

Hindi Questions

बकई खानदान का पुश्तैनी पेशा किसने शुरू किया?

- 1 हकीम मुनीरुद्दीन
- 2 हकीम शरीउद्दीन
- 3 हकीम बकाउल्लाह
- 4 डॉक्टर अब्दुल रहमान

हकीम जी ने जो तालीम हसिल की, उसमें क्या काम आया?

- 1 तजुर्बा
- 2 सिर्फ तालीम
- 3 दोनों
- 4 कुछ भी नहीं

Urdu Transcription

وہ ہی میں آپ سے پوچھنا چاہ رہا تھا کہ بقائی خاندان میں یہ جو علم آپ نے حاصل کیا ہے یہ آپ کا پشتینی ایک پیشہ ہے، یہ کتنا پرانا ہے؟

یہ پانچ سو سال پرانا ہے تقریباً۔۔۔

تو پہلے کون تھے، اس کے بعد کون آئے، ذرا، پورا، کھل کے ذرا بتائیں۔۔۔

پہلے حکیم بقا اللہ تھے، ان سے جو آئے، پھر حکیم منیر الدین، ان کے بیٹے حکیم شریف الدین، وہ بھی یہ ہی کرتے رہے، وہ، انہوں نے جو، حکیم شریف الدین نے جو ہے، یہ جامعہ ہمدرد، جو تھا، اب یہ طبیبہ کالج، اب یہ کروں باغ میں چلے گیا، یہاں پہ حکیم صاحب تھے، ان کا وہ تھا پرانہ، تو انہیں کی شاگردی میں تھے یہ، وہ سیکھ گئے، باقی۔۔۔ یہاں پہ ان کے دونوں، دو، تین بیٹے تھے، دو تو سروس ہی میں۔۔۔ ایک نے تو ایم۔بی۔ ایس کیا، ایم۔ڈی۔ کیا، وہ وہاں پر، اب ان کا انتقال ہو گیا۔۔۔ ہارٹ اسپیشلسٹ تھے، اور ایک ڈاکٹر عبد الرحمان ہیں، اور ایک جو ہیں حکیم عزیز الرحمان بقائی ہیں۔۔۔ ہم نے جو ہے بی۔آئی۔ ایم۔ ایس۔ کیا، بی۔اے۔ کے بعد، تو، وہاں سے۔۔۔

یہ بتائیں کہ ایک تو تعلیم ایک تو طبیبہ کالج کی آپ کو۔۔۔ آپ نے حاصل کی ہے

یہاں تجربے سے زیادہ ہم نے سیکھا۔۔۔

ہاں، میں تو وہی پوچھنا چاہ رہا تھا کہ تجربہ۔۔۔

ہاں۔۔۔

یہاں کتنا کام آیا اور تعلیم کتنے کام آئی؟

تعلیم بھی بہت کام آئی، تشخیص میں مدد ملتی ہے اس سے۔۔۔ اور تجویز، تجویز میں بھی، اور یہاں سے پورا پرفیکٹ ہو جاتا ہے آدمی۔۔۔ پورا جو ہے اکسپیرینس میں آ جاتا ہے، تجربے میں آ جاتا ہے، وہ چیز۔۔۔ خالی تھیوریٹکل ہوتا ہے زیادہ۔۔۔

کس طرح کا تھیوریٹکل ہوتا ہے؟

مطلب اس میں نظریات ہوتے ہیں، یہ ہوتے ہیں، اکثر۔۔۔ اس کے بعد کچھ وہ بھی ہوتی ہیں، مطلب، معالجات وغیرہ میں جو ہوتے ہیں۔۔۔ لیکن۔۔۔

Urdu Vocabulary

Family	خاندان
Knowledge	علم
Ancestral	پشتینی
Career, vocation	پیشہ
Old	پرانہ
Almost, approximately	تقریباً
State without hesitation	کھل کے ذرا بتائیں
Pharamceutical company	جامعہ ہمدرد
Tibia College	طیبہ کالج
Unani doctor	حکیم صاحب
Apprenticeship	شاگردی
Death	انتقال
Teaching	تعلیم
By experience	تجربے سے
Experience	تجربہ
	تشخیص
Help	مدد
	تجبیر
Point of view	نظریات
	معالجات

Urdu Questions

بقائی خاندان کا پشتینی پیشہ کس نے شروع کیا؟

- 1 حکیم نور الدین
- 2 حکیم شریف الدین
- 3 حکیم بقا اللہ
- 4 ڈاکٹر عبد الرحمان

حکیم جی نے جو تعلیم حاصل کی، اس میں کیا کام آیا؟

1 تجربہ

2 صرف تعلیم

3 دونوں

4 کچھ بھی نہیں